

RANGLIJST

Top-100 van Nederlandse kunstenaars

EDITIE
2009

DE STAND VAN ZAKEN IN DE NEDERLANDSE BEELDEND KUNST. OPNIEUW WEEGT ELSEVIER ALLE ELEMENTEN VAN EEN GESLAAGDE KUNSTCARRIÈRE

De onbetwiste Nederlandse topkunstenaar, Marlene Dumas, verliest terrein en de film-/videokunstenaars timmeren aan de weg. Dit zijn een paar trends in een bijzonder jaar, waar de *boom* in de moderne kunst omsloeg in een crisis. Jammer is dat het werk van de vaderlandse toppers nauwelijks in eigen land te zien valt.

Riki Simons

Een speurtocht naar de levende vaderlandse beeldend kunstenaars die in het afgelopen jaar nationaal en internationaal het meest 'zichtbaar' waren: daar is de top-100 Nederlandse kunstenaars ook dit jaar weer het resultaat van. De editie van 2009 is opnieuw samengesteld op basis van elf heldere en controleerbare criteria, die elk een aantal punten kunnen opleveren. De zichtbaarheid van de kunstenaars komt naar voren in hun aanwezigheid in binnen- en buitenlandse musea, bij kunstinstellingen en in galeries, in de meest gelezen internationale vakbladen, bij uitgeverij van kunstboeken, op de grote internationale kunstbeurzen en veilingen.

Deze nieuwe top-100 weerspiegelt de belangrijkste trends in de hedendaagse kunst in een historisch jaar (2008) waarin een jarenlange *boom* omsloeg in crisis.

Marlene Dumas bleef voor de vierde achtereenvolgende keer onbetwist nummer één. Maar ondanks een succesvolle expositietournee door de Verenigde Staten, doet zij dit met het laagste aantal behaalde

punten tot nu toe. Belangrijke factor daarbij is de daling van de veilingprijzen voor haar schilderijen.

Joep van Lieshout is met zijn Atelier Van Lieshout, op plaats 2, de meest producerende (vaak in opdracht) en meest exposerende Nederlandse kunstenaar van nu. Veertien kunstenaars uit deze top-100 zitten al vier jaar lang in de top-50, onder wie de nummer 3 en 4 van dit jaar: Rineke Dijkstra en Erwin Olaf.

Mysterieus

Van alle vier edities tot nu toe telt deze nieuwe top-100 het grootste aantal film-/videokunstenaars (11) en multimediale con-

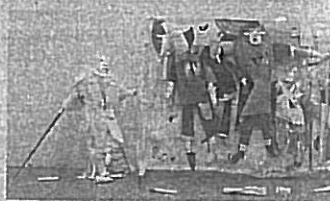
ceptkunstenaars (20). Dit weerspiegelt de hausse in 'curatorenkunst' van de afgelopen jaren. Kunst dus met het accent op theorie (tekst), onderzoek en specialistische 'niche'-thema's voor vooral ingewijden. Favoriet bij het internationale wereldje van *curators*, met hun voorkeur voor kunst als onderwerp van theorie en als instrument van beleid. En hoewel dit genre relatief weinig publiek en individuele verzamelaars trekt, profiteert het sterk van de recente hausse aan biënnales en soortgelijke, meest overheidsgefinancierde expositieprojecten.

De meest mysterieuze trend van vier jaar top-100 is deze. De Nederlandse overheid heeft jaren met groeiende fondsen gewerkt aan het publieksbereik en de professionalisering van de Nederlandse kunstwereld, en Nederlandse kunst in het buitenland gepromoot. Volgende week, van 13 mei tot en 17 mei, is op de belangrijkste Nederlandse kunstbeurs Art Amsterdam werk van meer dan driehonderd, voornamelijk Nederlandse kunstenaars te koop. Maar slechts zestien van die driehonderd zijn terug te vinden in de top-100.

Wat betekent nu de bijna totale afwezigheid van die top-

De basis van de kunst-top-100

- De puntenscores zijn berekend op basis van gegevens over het kalenderjaar 2008.
- De scores weerspiegelen de nationale en internationale zichtbaarheid van het werk van de kunstenaars als de basis voor een duurzame naamsbekendheid.
- Alle gegevens zijn controleerbaar en zijn gerangschikt naar elf criteria.
- De top-100 is gebaseerd op activiteiten in zowel musea en kunstinstellingen als op de (particuliere) kunstmarkt, steeds gewogen naar de reputatie en professionaliteit van locaties.
- Als Nederlandse kunstenaar gelden ook buitenlanders die minimaal tien jaar in Nederland wonen.

Meer over de kunst-top-100:
www.elsevier.nl/top100-2009

